

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vademecum Sive Praxis Opera Quotidiana Aliaque ritè
peragendi, & per ea salutem& perfectionem propriam, ac
proximi, instituto Societatis Jesu conformem assequendi**

Limpens, Ferdinand

Coloniæ Agrippinæ, 1744

Punctum 14tum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54750](#)

Si offendit à Superiori immediato te esse putas sine data eidem causa : licet ideo aversio nem neandum sentias , sèpè tamen id aperire expedit sive eidem sive mediato Superiori , ne in futurum noceat ; & ut animorum unio è securius retineatur. Poterit enim tibi ostendi causa , cur hoc vel illud à Superiori factum sit , quâ detectâ nubes in animo tuo dissipabuntur , vel poteris mitti aliò , vel ipse Superior hoc illud emendare , & sic dissidii , dissidentiæ , aversionis fons obstruetur. Porro ratione quæstionis , quomodo affectus sis erga Superiores , examina ; an in te sit affectus amoris ordinati , sinceri filialis cum adjuncta confidentia erga Superiores , an timoris , dissidentiæ : qui faciat fugere præsentiam , alloquium Superioris , item , tristem pusillanimem , tali affectui se facile immiscere potest Dæmon ulteriora inde mala animæ tuæ obventura sperans , hinc omnino eliminandus est.

PUNCTUM 14TUM.

Continet duo puncta ; *imo.* An tentationes passus sis , quas alii intellexerint. *2dò.* Præsertim circa vocationem. Primum ideo aperiendum ; ut colligere possit Superior , quid ei circa te , & alios tentationis tuæ consciens , agendum sit ; ut bono tuo aliorum & communni consulatur. Circa secundum expedit ordinariè loquendo ; ut tentatio contra vocationem non aliis , sed Superiori soli reveletur :

H , dico

dico ordinariè, aliud enim esset; si verè grave ac prudens motivum haberes eam viro alteri spirituali ac prudenti ex Collegis aperiendi. Circa ejusmodi temptationem pondetari merentur, quæ in libello hoc §. 10. Tit. *in temptatione contra iocationem* attuli; præter hactenus exposta, ut eò magis in notitia & aestimatione instituti; simul ac desiderio perfectionem ei conformem alsequendi crescas; juvat reflectere ad sequentia.

Primo, Quia teste S. Bonav. L. de sex alis c. 7. ad substantiam pertinet officii pastoralis, ut Prælatus conscientias ac indolem suorum subditorum cognoscat; & vel maximè eo indigent ob tot officia ac ministeria Superiores Societatis tūm ob bonum commune, tūm ob privatum cuiuslibet [ne officium aut locum assignent; quæ consideratis considerandis huic vel illi non expediunt, adeoque ex notitia ista totius gubernationis felicitas dependet] hinc, quæ de ratione conscientiæ & denuntiatione paterna Societas statuit, jure substantialibus societatis adnumerantur, & tantum abest, nī ingenuus quisque suam & confratrum suorum salutem ac perfectionem unâ cum bono communi exoptans, erga hæc justum quendam horrorem concipere possit, ut potius sibi mirè invocatione ad tale institutum complacere debat, quod præter tot ad solidam perfectionem adminicula, & ordinat rationem conscientiæ, ut vi illius rite dirigatur eam dans, & denuntiationem paternam; ut si quis ex noxia

vere-

verecundia amorēque proprio excēcante priorē directionē respuat; vi alterius ad semitam testam reducatur. Objectiones, quæ contra formati posse videntur, accuratè diluit Suar. l. c. L. 10. C. 6. ubi simul ostendit, in aliis id quoque observatum esse ordinibus religiosis.

2dō. Liberum tibi est dare rationem conscientiæ vel sub sigillo Sacramentali, vel sub secreto naturali, sub priori dari non potest; hisi quis verè confiteatur Sacramentaliter, & in ordine ad id se aperiat. V. Suar. l. c. n. 7. Cæterū differt ratio conscientiæ in genere à Confessione Sacramentali, & quod materiam, & quoad finem intrinsecum, nam Confessionis materia sunt tantūm peccata, conscientiæ autem ratio non tantūm datur de peccatis, sed etiam temptationibus, inclinationibus, imo & de bonis operibus, mortificationibus, ut modus ac discretio in his servetur, & licet hæc ultima, dum in Confessione das rationem conscientiæ, respectu Confessionis non formaliter, sed concomitantē tantūm se habeant; sine pœnitentis tamen consensu nil ex iis revelari potest. Qui, si necessarius sit, is à dante rationem conscientiæ negari non debet, vel ea ipse extra Confessionem Superiori aperire debet. *Finis intrinsecus* (V. Suar. l. c. N. G.) ac per se Confessionis est *remissio & emendatio peccatorum*. Alius enim finis quicunque bonus, quem potest habere confitens, est accidentarius, ratio autem conscientiæ ex fine intrinseco ac per se

ordinatur præcipuè ad directionem vitæ insuturum, & in tantum requirit manifestationem præteriorum non tantum malorum, sed etiam bonorum operum: in quantum ad providentiam futurorum necessaria est præteriorum notitia, quæ non ordinatur tantum ad vitandum malum; sed ad proficiendum etiam in bono non solum necessario, sed etiam meliori.

3tiō. Superior ratione conscientiæ sibi extra Confessionem data *primo* pro sua persona potest uti quoad gubernationem internam corrigendo, monendo, & (citra ullam infamiam vel malam, quæ contra subditum generari posset) suspicionem, occasiones has illas præcludendo. *2do.* Si ad salutem subditi v. g. ad evitandam occasionem proximam peccati gravis conduceat, debet Superior scientiâ suâ uti, in ordine ad hoc: quod in sua est potestate, v. g. mutando, avocando in tali occasione proxima constitutum. Licet inde gravis contra eum suspicio aut sinistra opinio apud alios oriatur; imò infamia ejus contemnenda esset, si tanta esset spiritualis necessitas, salus enim anima omnibus aliis præferenda est, & ipse subditus hoc velle tenetur, *3tiō.* Sic etiam potest Superior hâc notitiâ usi ad convenienter gubernandum subditum in ordine ad bonum commune totius religionis, tûm quia naturale secretum non obligat cum dispendio boni communis; tûm quia ex ipsa nostra regula constat; ad hunc etiam finem hoc medium ordinari, unde inter-

venit

venit tacitum pactum ; & consensus ipsius subditi ; quando Societatem ingreditur , tum denique quia inde nulla intervenit infamia ; si ob causas sibi ex data ratione conscientiae notas subdito officium aut locum minus gratum assignet , ita exigente & bono privato & communio , & omnino laudabile est ; ut si subditus rationem conscientiae det in Confessione Sacramentali , det tamen v. g. Provinciali veniam notitia sibi communicata utendi ad exteriorem sui gubernationem saltem in tantum ; ut eò magis à periculis peccandi cum amovere possit , qui de cætero , quantum potest , uti hâc licentia debet cum debita circumspectione , observatione secreti , famæ & consolationis subditi .

4to. Juxta Reg. & Constit. 1mo in ipso statim ingressu omnes se aperiunt Superiori. 2. Deinceps in decursu vitae per designata tempora ultimis votis nondum obstricti éto quoque mensa , Professi & Coadjutores singulis annis , denique omnes toties , quoties Superiori videbitur. V. p. 3.4. & 6. Constit. & parte nona c. 3. dicitur ; ut Generalis , quoad ejus fieri poterit , conscientias suorum noscat ; ac præcipue Provincialium aliorumque , quibus munera majoris momenti committit .

5to. Cum in Ex. c. 4. §. 36. præscribatur , ut omnes conscientiae lux rationem integrum Superiori reddant ab ultima data , re nullâ , quâ NB. Dominum universorum offenderint , celata . Sine dubio id non faciens sine justa causa regulæ

ROM

non satisfacit. Quod autem Instruct. 1. de exigenda ratione conscientiae in 8ta Cong. recognita dicatur cap. 2. à ratione conscientiae reddenda Superiori, *semovenda esse ea*, qua proprie ad Confessionem pertinent. Hoc non repugnat ab latiſ hīc ex Exam. cūm enim S.P.N. in Exam liberum reliquerit conscientiae rationem intus ſen extra Confessionem reddere; inſtructio modò citata Superiores inſtruit; ne ipſi cogant ſubditos extra Confessionem aperire, ſed eorum permittant arbitrio, ut altero ex præſcriptis modis utantur.

Sicut varii, qui hactenus allata de danda ratione conscientiae, & punctis in ea contentis legunt: fateri forte debebunt; ſe hæc ſingulatim omnia non ita penetrâſſe, ita omnes, ut ſpero, ex iis animabuntur ad ſatisfaciendum in danda ratione conscientiae S.P. Nostri menſum omni humilitate, ſinceritate, caritate, quæ tria pariter S.P.N. inculcat. Interim tu frater in Christo carissime æqui bonique conſale, quæ &c in methodo opera quotidiana rite peragendi, & in animadversionibus ad ea tredecim studiosè conquisivi. D.N.J.C. Dux cohortis Ignatianæ det copiosam gratiam tibi, téque continuò ſtimulet ad perfectionem tam ſublimi vocationi congruam aſsequendam, & tu contrā hos ſtimulos noli recalcitrare, ut impieas ea, quæ in ita dicto Societatis Breviario ſive Summario continentur, quod olim conſtitutionibus nostris velut præfationis loco præfixum legebatur, potea autem ſublatum eſt

ne quid ibidem haberetur, quod ipse S.P.N.
non edidisset, prout notatur p.z hist. Societ.
L.z. n. 51. refertur autem ibidem his empha-
ticis verbis.

Homines mundo crucifixos, & quibus mun-
dus ipse crucifixus sit, vita nostra ratio nos es-
se postulat. Homines, inquam, novos, què
suis se affectibus exuerint, ut Christum induen-
tent, sibi mortuos, ut justitiae viverent. Qui,
ut D. Paulus ait, in laboribus, in vigiliis, in
jejuniis, in castitate, in scientia, in longani-
mitate, in suævitate, in Spiritu sancto, in ca-
ritate non ficta, in verbo veritatis se DEI mi-
nistros exhibeant per arma justitiae à dextris, &
à sinistris per gloriam & ignobilitatem, infa-
miam & bonam famam, per prospéra denique
& aduersa magnis itineribus ad cœlestem pa-
triā & ipsi contendant, & alios etiam, quā-
cunque possunt, ope studioque compellant, maxi-
mam DEI gloriam semper intuentes. Hac sum-
me, hic scopus est nostrarum Constituicio-
num. Usque buc Histor. Socie-
tatis l. c.

Facul-